

Jetro

de Koning-Priester

Rudy Brinkman, Bijbel Aktueel © 2006, www.yarah.nl

Inleiding

Hemelvaartsdag, 2006. En dan kies ik als thema om vandaag met u over te spreken de persoon van Jetro.

Wat is dat nu voor vreemde zet? Met Hemelvaart denken we toch aan het feit dat de Here van de aarde naar de Hemel ging om daar plaats te bereiden voor ons? Ook denken we aan het feit dat hij terug zal komen naar deze aarde, op dezelfde manier als dat hij is gegaan. Op de wolken. Iets waar wij als gelovigen naar uitzien!

Toch, en dat zal u niet verbazen, is er ook in het onderwerp van vandaag een duidelijke relatie naar de tijd waarin wij nu leven. Naar ons persoonlijke leven. En dat wil ik vandaag graag proberen uiteen te zetten. Zodat, voorzover we dat nog niet zijn, we klaar zullen zijn voor dát grote moment dat de Here terug komt!

-0-0-0-0-0-

Jetro, de Koning-Priester

Ik wil graag nader ingegaan op de herkomst van de eerste vijf boeken van de Bijbel, de Torah. Hierbij wordt met name de rol van Mozes –de **Egyptische prins van Joodse komaf**– én zijn schoonvader, Jetro, belicht. Vandaar dat ik hier begin met een citaat over de persoon Jetro. Want hij is –naast Mozes– een zeer belangrijke persoon geweest in de geschiedenis van Israël. Zijn bijzondere rol wordt vaak totaál onderbelicht en onderschat.

In de online encyclopedie van Wikipedia staat het volgende te lezen over Jetro:

Jetro, of Reüel, wordt beschreven als een Midianitische priester. Hij werd de schoonvader van Mozes, die met een van zijn dochters trouwde toen Mozes enkele jaren in Midian verbleef. Wanneer Mozes jaren later het volk Israël uit Egypte bevrijdt, krijgt hij van Jetro wijze raad over het bestuur van zijn land. Over Jetro is te lezen in Exodus 2:11-22, 3:1, 4:18 en het gehele hoofdstuk 18. Over Jetro wordt ook gezegd dat hij de koning van Midian was. (Wikipedia, 13-06-2006).

Oude Testament

De meeste Christenen houden zich niet of nauwelijks bezig met de studie van het Oude Testament, de Thora (de vijf boeken van Mozes).

Toch ligt in deze vijf boeken de basis voor wat Joden en Christenen geloven. Belangrijke zaken als de schepping, de (erf)zonde, de uitverkiezing van (de erfelijke lijn van) Abraham, Izak en Jakob de stamvader van het volk Israël.

Het volk dat uiteindelijk de Messias, Christus Jezus, voortbracht.

Mozes

De eerste vijf boeken van de Bijbel worden toegeschreven aan Mozes. Hij was de schrijver of, volgens de meeste Bijbel-wetenschappers, samensteller of redacteur van deze vijf boeken.

Aangezien deze verzameling bepalend is voor wat wij geloven en weten over de oorsprong van de mensheid, over de uitverkiezing van Israël en daarmee de herkomst van wat wij geloven is het van het grootste belang meer te leren hierover.

Mede omdat in het éérste boek van deze vijf boeken, Genesis, reeds uitgelegd wordt dat de mens "in zonde gevallen was" en dat hiervoor door God een oplossing zou worden gegeven.

In Genesis 3:15 lezen we immers al:

"Vijandschap sticht ik tussen jou en de vrouw, tussen jouw nageslacht en het hare, zij verbrijzelen je kop, jij bijt hen in de hiel."

Deze 'zondeval' is dé grondslag van de Christelijke opvatting omtrent de 'erfzonde', die de oorzaak was van de scheiding tussen God en mensheid.

Deze erfzonde is weggedaan door de dood én opstanding van Jezus. Zonder de eerste vijf boeken van Mozes, de Thora, géén zonde maar ook géén Messias! Zoals de Here Jezus zelf zei: de "Schrift kan niet gebroken worden", m.a.w. blijft altijd van kracht maar is ook óndeelbaar. Het één is niet zonder het ander te krijgen.

➤ Exodus 2:11-22

11 In die tijd, toen Mozes groot geworden was, ging hij uit tot zijn broeders en lette op hun dwangarbeid; toen zag hij, hoe een Egyptenaar een Hebreëer, iemand van zijn broeders, sloeg. 12 Hij keek naar alle kanten, en toen hij zag, dat er niemand was, sloeg hij de Egyptenaar dood en verborg hem in het zand. 13 Toen hij op een andere dag uitging, zie, daar waren twee Hebreeuwse mannen aan het vechten, en hij zeide tot de schuldige: Waarom slaat gij uw naaste? 14 Deze echter zeide: Wie heeft u tot overste en rechter over ons aangesteld? Denkt gij soms mij te doden, zoals gij de Egyptenaar gedood hebt? Daarop werd Mozes bevreesd, want hij dacht: Voorwaar, de zaak is bekend geworden. 15 Toen Farao van deze zaak hoorde, trachtte hij Mozes te doden, maar Mozes vluchtte voor Farao en zocht verblijf in het land Midian.

16 Daar zat hij neer bij een bron. De priester van Midian nu had zeven dochters; zij kwamen juist water putten en vulden de drinkbakken om de kudde van haar vader te drenken. 17 Er kwamen echter herders, die haar verjoegen, maar Mozes stond op en kwam haar te hulp en drenkte haar kudde. 18 Toen zij bij haar vader Reüel gekomen waren, zeide deze: Waarom zijt gij vandaag zo spoedig terug? 19 Zij antwoordden: Een Egyptenaar heeft ons geholpen tegen de herders en bovendien volop voor ons geput en de kudde gedrenkt. 20 Hij zeide tot zijn dochters: En waar is hij? Waarom hebt gij die man achtergelaten? Nodigt hem ten eten. 21 En Mozes bewilligde erin bij de man te blijven, en deze gaf zijn dochter Sippora aan Mozes. 22 Zij baarde een zoon en hij noemde hem Gersom, want, zeide hij: ik ben een vreemdeling geworden in een vreemd land.

Mozes was een stiefzoon van één van de dochters van de Farao van Egypte. Nadat hij gevlucht was uit Egypte kwam hij aan in Midian. Het is niet verwonderlijk dat hij juist bij een koninklijk man, een priester, als Jetro een goed onderdak vindt. Aan het hof van Egypte was Mozes geschoold in vele zaken en was daarom tevens goed bekend met de landsinrichting op politiek en militaire nivo. Hij beschikte over informatie waardoor alleen al politiek gezien het voor Jetro interessant was om met Mozes een verbond aan te gaan. In dit geval een huwelijksverbond via zijn dochter, Sippora.

Maar bovenal geloof ik dat Jetro door Mozes' rechtvaardige daad richting zijn dochters geïnteresseerd raakte in hem. Welke man, laat staan een Egyptenaar, nam het nu voor een paar meisjes op? Mozes toonde absoluut niet bang te zijn voor de herders die deze meisjes wegjoegen. Dat was de cultuur in die tijd: een vrouw werd als ondergeschikt gezien, ook al waren het de dochters van de priester of zelfs een stamhoofd of koning. Totaal respectloos. En Mozes, als rechtvaardig man, trad hier zonder blikken of blozen tegen op. Dat gedrag moest beloond worden en Jetro nodigde hem uit om te komen eten. Blijkbaar klikte het tussen de beide mannen en Jetro huwelijkt zijn dochter uit.

In een paar zinnen wordt ons dit verhaal verteld. Maar het zal duidelijk zijn dat Jetro niet even na het eten tegen Mozes zei: "Zeg, nu ik je zo heb leren kennen, lijkt je mij wel een geschikte partij voor m'n dochter, jullie moeten maar trouwen". Daar is tijd overheen gegaan natuurlijk. We weten niet hoeveel tijd, dat is verder ook niet zo relevant. De vertelling is hier kort en feitelijk.

Roeping van Mozes

In Ex. 3:1 lezen we dat Mozes zichzelf ook nuttig maakt ten behoeve van de familie; hij gaat als herder werken voor zijn schoonvader. Tijdens dat werkt roept de Here hem en geeft hem zijn levenstaak. God gaat het volk Israël uit het land Egypte bevrijden en hij roept Mozes voor deze taak.

Hoewel hij duidelijk niet zit te wachten op deze taak neemt hij toch zijn vrouw en kinderen mee en vertrekt naar Egypte. Hij weet: God heeft gesproken en hij moet gehoorzamen. Hoe wist hij dat?

Opvallend is, bij de roeping van Mozes, dat hij vraagt **naar de naam van de Here God**. In Ex. 3:13-14 lezen we dat God zich bij de berg Horeb openbaart onder zijn unieke naam, de "Ik Ben":

"Daarop zeide Mozes tot God: Maar wanneer ik tot de Israëlieten kom en hun zeg: De God uwer vaders heeft mij tot u gezonden, en zij mij vragen: hoe is zijn naam – wat moet ik hun dan antwoorden? Toen zeide God tot Mozes: Ik ben, die Ik ben. En Hij zeide: Aldus zult gij tot de Israëlieten zeggen: Ik ben heeft mij tot u gezonden."

We komen hier later nog op terug.

Moordenaar? Geroepene !

Hebt u wel eens nagedacht over **wie er geroepen werd door de Here**? Een man die een **moord** op zijn geweten had. Hij sloeg een Egyptenaar dood die iemand van zijn volk mishandelde. En daarna begroef hij hem stiekem. Toch komt dit aan het licht en hij moet vluchten voor de –terechte!- bloedwraak. Daarom neemt hij de benen en wijkt uit naar Midian.

Van een vluchteling, met een moord op zijn geweten, wordt hij de geroepene man Gods. In een paar verzen lezen we dit allemaal. De méést belangrijke man in de geschiedenis van Israël.

En het is dat Mozes zelf dit op schrift heeft gesteld anders hadden we het nooit geweten. Hij had kunnen verzwijgen welke daad hij op zijn geweten had en er een mooi verhaal omheen kunnen draaien want de mensen die tegen hem konden getuigen leefden niet meer maar hij deed dat niet. In alle eerlijkheid zet hij zijn eigen afkomst op schrift, vertelt hij hoe hij een moord heeft gepleegd, gevluht is, een vrouw uit een vreemd land heeft gekregen en legt kort uit waarom zijn zoon "Gersom" heet.

Een naam

Een naam werd aan een kind gegeven om iets over het kind zelf te zeggen. Ter illustratie: denk aan de naam "Jakob", dat betekent: "hielenlichter". Hij hield bij zijn geboorte namelijk de hak of de hiel van zijn broer vast.

En wat ons ook bekend is, neem ik aan: de naam Jehosjoea, of Jezus. Deze naam betekent namelijk "Jehova de Verlosser" of "God de redder". Een naam die álles zegt over de Here Jezus immers hij **IS** de Here én de Verlosser!

In dit geval geeft Mozes zijn zoon een naam die niet op zijn zoon slaat maar op hemzelf. Gersom. Mozes zegt, door de naam Gersom over zijn zoon uit te roepen: "**Ik ben een vreemdeling geworden**". Daarmee zegt hij eigenlijk dat zijn situatie uitzichtloos is geworden. Ver van zijn volk, ver van zijn thuisland Egypte, ver van zijn verheven positie als prins...

We lezen in dit gedeelte, dat een groot aantal jaren beslaan moet, ook niets over de Here God. Mozes keert zich helemaal niet tot God ondanks zijn ellendige situatie. Er is slechts één subtiele verwijzing naar de Here en wel in de titel of bijnaam die Jetro droeg: **Reüel**.

Vriend van God

Deze naam Reu-El betekent "vriend van God". Dit komt overeen met wat we al weten van Jetro namelijk dat hij een priester was. Een priester die de Here diende! Sommigen menen dat Hij de Here naast andere goden diende. Ik waag dat te betwijfelen want hij word door God's Woord **een vriend van God** genoemd. Hoe zal een afgodendienaar een vriend van God genoemd worden?

Bijzonder toch, dat we deze man als koning en priester aantreffen in Midian? En is het niet bijzonder dat God juist Mozes naar deze vriend van God toe heeft gebracht terwijl Mozes zelf zijn eigen situatie als uitzichtloos beschouwd?

Hoe is het toch mogelijk dat Jetro een vriend van God was, dat Hij kennis van God had? De verklaring is te vinden in zijn afkomst!

Het land Midian is genoemd naar een van de zonen van Abraham (Gen.25:2). Dit land bevond zich ten oosten van de Golf van Akaba en ook ten oosten van het noordelijke deel van de Rode Zee. Het ligt in het huidige Saoedi-Arabië en zuidelijke Jordanië. (Studiebijbel).

Midian was één van de zonen van Abraham en Ketura. Voordat Abraham stierf zorgde hij dat Izak als erfgenaam alles kreeg máár... hij liet Ketura en haar kinderen zeker niet met lege handen gaan. Genesis 25:6 zegt dat hij aan de zonen van zijn bijvrouwen geschenken gaf. We kunnen er vanuit gaan dat dat zeker geen krenterige kado's waren maar voldoende om van te leven: vee, geld of geschenken die bijv. voldoende waren om een stuk land te verwerven zodat ze van een bestaan verzekerd waren etc.

De zonen van Ketura gaan ten oosten wonen, het "Oosterland". Ismaël, die eerder was weggezonden met zijn moeder, ging **tegenover** zijn broeders wonen. Opvallend is dat in Genesis 25:9 ook Ismaël weer verschijnt. Abraham wordt namelijk begraven door Izak én Ismaël. En later zien we dat Ezau trouwt met een dochter van Ismaël, Machalat.

We zien dus hier dat de familie-banden, ondanks dat Abraham deze vrouwen weggezonden had, goed bleven. Zo goed zelfs dat Ismaël samen met Izak zijn vader begraven heeft. Dat kan alleen zo geweest zijn als Abraham zijn bijvrouwen en hun kinderen goed behandeld had. En gezien het feit dat Jetro de Here diende heeft Abraham hen dus blijkbaar niet alleen materieel voorzien maar ook gezorgd dat zijn bijvrouwen en hun kinderen de Here kenden én dienden.

In het boek "Omwervingen" van Chaim Potok, een joodse rabbijn, wordt dan ook vermeld dat de West-Semitische volken, de nakomelingen van Izak en de zonen van Ketura, de god "El" vereerden. En wij weten wie dit is! Het is de Here God, die zichzelf openbaar als JHWH of de IK BEN.

De Zuid-Semitische volken, de nakomelingen van Ismaël, vereerden "al-ilah" dat later werd: allah. De verering van "al-ilah", dat betekent: "de god", werd een meng-godsdienst met uiteindelijk vele honderden goden die vereerd werden. Mohammed hervormde deze godsdienst tot een **in naam** mono-theïstische dienst. Maar men dient nog steeds iets als "de god", waarvan men feitelijke **niet weet wie het is**. Dat terzijde.

Alles bij elkaar genomen is de conclusie gerechtvaardigd dat in het land Midian, in elk geval door een deel van het volk, de Here gediend werd. Helaas lieten vijf koningen van Midian zich door Edom –de nakomelingen van Ezau- en Moab zich verleiden om een poging te wagen Israël te vervloeken door middel van het omkopen van Bileam. Toen dat niet lukte liet Bileam het volk Israël zondigen door ze te laten binden aan de **Baal-Peor, de afgod van Moab**. De wraak was vreselijk; het kostte de koningen en de manschappen die tegen Israël waren opgetrokken hun leven.

Ik hoop dat nu duidelijk is hoe het mogelijk was dat in Midian, door Jetro onder andere, de Here gediend werd maar dat ook duidelijk is waarom dit land een vijand van Israël werd.

Verheerlijkt

We gaan weer terug in de geschiedenis. Mozes was een vreemde in een vreemd land. En alleen in subtiele aanwijzingen als de bijnaam van Jetro zien we de Here God. Hij was een vluchteling met een moord op zijn geweten. Waar was God in zijn leven gebleven, kende hij eigenlijk God wel?

We lezen nergens dat Mozes de Here God vergeving heeft gevraagd voor zijn daad. Maar uit het vervolg van de Exodus kunnen we natuurlijk begrijpen dat hem deze moord niet meer aangerekend werd. Immers; hoe zou de Here God anders zo door hem gewerkt hebben? Een God die zonde en onrecht niet verdraagt?

Mozes' daad **was** vergeven. Dat blijkt ook uit een ander gedeelte uit de Bijbel, heel bekend. Toch wil ik het graag lezen om u te tonen welke geweldige positie Mozes heeft gekregen nádat hij was gestorven.

➤ Lukas 9:28-36

28 En het geschiedde ongeveer acht dagen na deze woorden, dat Hij Petrus en Johannes en Jakobus medenam en de berg opging om te bidden. 29 En het geschiedde, terwijl Hij in het gebed was, dat het aanzien van zijn gelaat anders werd, en zijn kleding werd stralend wit. 30 En zie, twee mannen spraken met Hem, en wel Mozes en Elia. 31 Dezen, in heerlijkheid verschenen, spraken over zijn uitgang, die Hij te Jeruzalem zou volbrengen. 32 En Petrus en die met hem waren, werden door slaap overmand en, toen zij ontwaakten, zagen zij zijn heerlijkheid, en de twee mannen, die bij Hem stonden. 33 En het geschiedde, toen dezen van Hem scheidden, dat Petrus tot Jezus zeide: Meester, het is goed, dat wij hier zijn, laten wij drie tenten opslaan, voor U een, en voor Mozes een, en voor Elia een; want hij wist niet, wat hij zeide. 34 En terwijl hij dit zeide, kwam er een wolk, en overschaduwde hen. En zij werden bevreesd, toen die de wolk ingingen. 35 En er klonk een stem uit de wolk, die zeide: Deze is mijn Zoon, de uitverkorene, hoort naar Hem. 36 En terwijl die stem klonk, bevond Jezus Zich alleen. En zij zwegen en verhaalden in die dagen aan niemand iets van hetgeen zij gezien hadden.

Tijdens zijn leven mocht Mozes het beloofde land niet meer ingaan. Maar nu, nu was hij daar! In zijn verheerlijkte, hemelse, lichaam.

Samen met die andere godsman, Elia, is hij daar op de berg. Daar spreken Mozes en Elia samen met de Here Jezus en over hoe hij zou moeten lijden en sterven. Dat hij, om het in onze woorden te zeggen, **zijn missie zou gaan volbrengen in Jeruzalem en hoe dat zou gaan**. En dan lezen we dat er een wolk komt en Mozes en Elia daar in gaan.

Een zeer ontzagwekkende gebeurtenis. En een gebeurtenis die ons laat zien wat een bijzonder man Mozes was geweest en is. Hij was verheerlijkt door God en samen met Elia verheerlijkten zij, door hun aanwezigheid, de Here Jezus voor de ogen van zijn discipelen. Was dit noodzakelijk? Waarom gebeurde het? Slechts acht dagen er voor had Petrus immers al gezien én erkend dat de Here Jezus de Christus Gods was. Oftewel de Messias, door God gezonden. Net als bij de doop van de Here Jezus zien we hier dat de stem van God klinkt en bevestigt: "Deze is mijn Zoon, de uitverkorene, hoort naar Hem."

Wat ik ook altijd heel bijzonder heb gevonden is dat Petrus meteen ziet dat het Mozes en Elia zijn. Hij toont daarmee een groot geestelijk inzicht te hebben ontvangen. We hebben vaak onze veroordelende praatjes klaar over die Petrus die de Here verloochende... maar het is niet voor niets dat de Here juist hém koos om de leider te zijn van de Gemeente!

De wolk

Een andere bijzonderheid in dit gedeelte is de wolk waarin Mozes en Elia gingen. We weten natuurlijk dat toen Mozes het volk uitleide uit Egypte daar ook altijd weer de wolk, die voor het volk uitging, was. Hier zien we deze wolk. Want het was niet voor niets dat Petrus en de anderen angstig werden toen Mozes en Elia die wolk ingingen. En bij de hemelvaart van de Here Jezus zien we ook dat hij in een wolk werd weggenomen. Het was de wolk waarin God was en die we bijvoorbeeld ook in Exodus 19, 1 Koningen 8:10 e.a. plaatsen zien. Het is ook de wolk waarvan Jesaja profeteert:

➤ Jesaja 4:2-6

2 Te dien dage zal wat de HERE doet uitspruiten tot sieraad en heerlijkheid zijn, en de vrucht des lands tot glorie en luister voor de ontkomenen van Israël. 3 En het zal geschieden, dat wie overgebleven is in Sion, overgelaten in Jeruzalem, heilig zal heten – ieder die in Jeruzalem ten leven is opgeschreven, 4 wanneer de Here het vuil der dochters van Sion zal hebben afgewassen en de bloedvlekken van Jeruzalem daaruit zal hebben weggespoeld door de Geest van gericht en van uitdelging. 5 Dan zal de HERE over het gehele gebied van de berg Sion en over de samenkomsten die daar gehouden worden, des daags een wolk scheppen en des nachts een schijnsel van vlammend vuur, want over al wat heerlijk is, zal een beschutting zijn. 6 En er zal een hut zijn tot een schaduw des daags tegen de hitte, en tot een schuilplaats en een toevlucht tegen stortbui en regen.

Deze wolk, de Heerlijkheid van God, dát was de plaats waar Mozes was – in de nabijheid en heerlijkheid van God. Een **verheerlijkte positie** !

Toen hij zijn zoon Gersom noemde, zal hij dit naar mijn mening eigenlijk in ongeloof hebben gedaan. Hij voelde zich ellendig, en van God verlaten. Een vreemde in een vreemd land. Toch was God dichterbij dan hij ooit had gedacht en was hij de uitverkoren man om het Volk van de Here thuis te brengen.

Jetro en Mozes

Wanneer we de kinderbijbel-verhalen loslaten en nu inzoomen op de relatie tussen Jetro en Mozes en op hun afkomst dan kunnen we, mijns inziens, een aantal hele interessante zaken ontdekken.

De Egyptische prins

Mozes werd als kind te vondeling gelegd, en we lezen hierover in Exodus 2:

➤ **Exodus 2:1-10**

1 Een man uit het huis van Levi huwde een Levitische vrouw; 2 deze werd zwanger en baarde een zoon. Toen zij zag, dat hij schoon was, verborg zij hem drie maanden lang. 3 Maar langer kon zij hem niet verborgen houden; daarom nam zij voor hem een biezen kistje, bestreek het met asfalt en pek, legde het kind erin en zette het in het riet aan de oever van de Nijl; 4 zijn zuster ging op enige afstand staan om te zien, wat er met hem gebeuren zou. 5 Toen kwam de dochter van Farao om in de Nijl te baden, en intussen wandelden haar dienaressen langs de Nijl; zij zag het kistje in het riet en zond haar slavinnen om het te halen. 6 Toen zij het open deed, zag zij het kind, en zie, het jongetje schreide, zodat zij medelijden met hem kreeg en zeide: Dit is een Hebreeuws kind.

7 Toen zeide zijn zuster tot de dochter van Farao: Zal ik voor u uit de Hebreeuwse vrouwen een voedster gaan roepen, om het kind voor u te zogen? 8 En de dochter van Farao zeide tot haar: Ja. Toen ging het meisje de moeder van het kind roepen. 9 En de dochter van Farao zeide tot deze: Neem dit kind mee en zoog het voor mij, dan zal ik u het u toekomstige loon geven. Daarop nam de vrouw het kind mee en zoogde het. 10 En toen het kind groot geworden was, bracht zij het naar de dochter van Farao; en hij werd door haar als zoon aangenomen, en zij noemde hem Mozes, want, zeide zij: ik heb hem uit het water getrokken.

Als we nu eens een aantal opmerkelijke feiten puntsgewijs beschouwen..

- Mozes kreeg een opvoeding aan het Egyptische hof, daar was géén kennis van de Here en werd de afgoderij bedreven en hij zal daar ook aan meegedaan hebben;
- Hij vlucht naar Midian en wordt opgenomen in gezin van Jetro;
- Jetro, de "Vriend van God" en **nakomeling van Abram**, net als Mozes, had **kennis van de Here God**.
- Mozes was 40 jaar bij Jetro! Hij heeft echt niet 40 jaar lang dag en nacht achter de schapen aangelopen maar zal ook veel met Jetro hebben gesproken. Zal deze priester, deze vriend van God, hebben gezwegen tegenover Mozes over de God van het volk van Mozes, Israël? Het was juist **wat hen zo wonderlijk verbond met elkaar!**
- God openbaart zich aan Mozes in de braamstruik. Mozes vraagt naar de naam van de God die tot hem spreekt. Waarom?
  - Mozes kende allerlei (af)goden. Zowel door zijn 40 jaren aan het hof in Egypte als het verblijf in Midian;
  - Mozes kende inmiddels ook, via Jetro, de Here de God van Israël.
  - Zijn vraag naar de naam van de God die tot hem sprak en hem opdracht gaf naar zijn volk te gaan is daarmee volstrekt legitiem! 1 Joh. 4:1 zegt toch "Geliefden, vertrouwt niet iedere geest, maar beproeft de geesten, of zij uit God zijn". Daarnaast lezen we, zij het in bedekte termen, dat de naam van de Here God bekend was. Immers, van Abraham is vermeld in Genesis 12:8 en 21:33 dat hij **de naam van God** aanriep en God diende. Jetro zal deze naam zeer zeker bekend hebben gemaakt aan Mozes.

Mozes kan van zijn ouders de kennis over of van de Here dus niet of nauwelijks hebben gekregen. Zijn moeder bracht hem immers nadat hij "groot was" (Ex. 2:10) naar de dochter van de Farao.

Met "groot" wordt hier bedoeld: toen hij geen borstvoeding meer kreeg. Vgl. bijvoorbeeld ook Genesis 21:8 (Izak) en 1 Sam. 1:22 (Samuël). Ook de tekst uit Exodus 2 zelf maakt dit duidelijk; zijn moeder moest hem zogen en daarna afstaan.

Hij was dus nog een peuter toen hij aan het hof werd gebracht en daar door de dochter van de Farao als één van haar eigen kinderen werd opgevoed. Zij zal hem **zeker niet** hebben onderwezen in de religie van de Hebreëen!

Uit mijn eigen ervaring weet ik dat alles wat ik nog weet van mijn peutertijd mij is verteld door anderen. Zelf weet ik niets meer daarvan. En zo is dat bij elk mens. Ook al zouden de ouders van Mozes hem in die hele jongen jaren iets hebben bijgebracht over de Here, hoe zou hij dat jaren later nog hebben geweten?

Toen de Here God zich openbaarde aan Mozes bij de Horeb was dat dus niet een totaal onbekende God voor Mozes. Integendeel. Hij vroeg naar de naam en wist.. dit is de God van mijn volk, dit is de God van mijn voorvaderen Abraham, Izak en Jakob die hier tot mij spreekt. Dit is de God **waarover Jetro mij heeft onderwezen**. Dit is **mijn God**. En dáárom gehoorzaamde Mozes, ondanks zijn menselijke tegenwerpingen, aan Hem.

Jetro's bediening

Deze studie staat in het teken van Jetro. Hij, de Priester-Koning, mocht Mozes (naar mijn mening) de weg wijzen naar de Here God. En toen de Here zich openbaarde aan Mozes was deze er geestelijk klaar voor om de Here te ontmoeten.

Nu kan ik dat allemaal wel zo beweren, maar is er verder nog bewijs voor dat Jetro inderdaad een dienaar van de Here God was?

➤ **Ex. 18:5-12**

5 Toen Jetro, de schoonvader van Mozes, met diens zonen en vrouw bij Mozes kwam in de woestijn, waar hij gelegerd was bij de berg Gods, liet hij aan Mozes zeggen: 6 Ik, uw schoonvader Jetro, kom tot u met uw vrouw en haar beide zonen.

7 Daarop ging Mozes zijn schoonvader tegemoet, boog zich voor hem neer en kuste hem; zij vroegen naar elkanders welstand en gingen naar de tent.

8 Toen vertelde Mozes zijn schoonvader al wat de HERE Farao en de Egyptenaren had aangedaan ter wille van Israël, alle moeiten die hen onderweg getroffen hadden, en hoe de HERE hen had gered. 9 En Jetro verheugde zich over al het goede dat de HERE aan Israël gedaan had, dat Hij het uit de macht der Egyptenaren had gered. 10 En Jetro zeide: Geprezen zij de HERE, die u gered heeft uit de macht der Egyptenaren en van Farao. 11 Nu weet ik, dat de HERE groter is dan alle goden; want Hij heeft het volk uit de macht der Egyptenaren gered, omdat dezen overmoedig tegen hen waren opgetreden. 12 En Jetro, de schoonvader van Mozes, nam een brandoffer en slachtoffers voor God; en Aäron en alle oudsten van Israël kwamen om met de schoonvader van Mozes voor het aangezicht van God maaltijd te houden.

Een aantal opmerkelijke feiten. In vers 8-9 vertelt Mozes alles wat de Here God had gedaan voor Israël. Hij legt dus feitelijk een getuigenis af aan Jetro.

1. We lezen vervolgens in vers 9, 10 dat
  - a. Jetro zich verheugde over al het goede dat de Here had gedaan;
  - b. Dat hij zegt: "Nu weet ik, dat de HERE groter is dan alle goden"
2. Jetro brengt een brandoffer en slachtoffers voor de Here en Aäron en alle oudsten kwamen om met hem voor het aangezicht van de Here God maaltijd te houden.

De Egyptenaren waren een gróótmacht in die tijd. Hoe zou een volk als Israël zonder de tussenkomst van de Here God, aan hun macht ontsnappen? Dat kon alleen als er een buitengewone macht, een zeer grote God, hen had geholpen. Dáárom zegt Jetro dat hij nu **weet** dat de Here groter is dan alle andere goden.

Sommigen menen dat Jetro tot aan dat moment de afgoden én de Here diende. Zoals ik eerder al zei waag ik dat te betwijfelen. Want wát zegt Jetro hier? Dat hij nu **weet** oftewel **zekerheid heeft** dat de Here God groter is dan welke god ook. Wat God aan Israël had gedaan was daarmee, naar mijn mening, een **bevestiging** voor Jetro dat de God die hij diende, zoals zijn voorvaderen ook hadden gedaan, inderdaad de Allerhoogste was. Het getuigenis van Mozes was voor hem voldoende bewijs.

Daarnaast zien we dat Jetro offers brengt aan de Here. Nu kan het zo zijn dat iemand die naast de Here God afgoden vereert ook de Here God een offer wil brengen. Maar ... zou hij daar "mee weg kunnen komen"?

➤ **Leviticus 10:1-3**

1 En de zonen van Aäron, Nadab en Abihu, namen ieder zijn vuurpan, deden daar vuur in en legden daar reukwerk op; zo brachten zij vreemd vuur voor het aangezicht des HEREN, hetgeen Hij hun niet geboden had. 2 Toen ging er vuur uit van de HERE en dit verteerde hen, zodat zij stierven voor het aangezicht des HEREN. 3 En Mozes zeide tot Aäron: Dit is het, wat de HERE gesproken heeft: aan degenen die Mij het naaste staan, zal Ik Mij de Heilige betonen en ten aanschouwen van het gehele volk zal Ik Mij verheerlijken. En Aäron zweeg.

Als Jetro géén oprecht gelovige, géén "Vriend van God" en priester in dienst van de Here was geweest, zou de Here hem dan zijn gang hebben laten gaan met zijn offers? Alléén de preisters van de Here God, de **geheiligden** mochten offeren. En Jetro brengt hier een brandoffer en slachtoffers. Hij neemt deze offers, en het volgende staat er nadrukkelijk bij, **voor God**.

De **brandoffers** waren de belangrijkste offers. Het is een totááloffert. Een schaap, een geit of een rund werd op het altaar gelegd en totaal verbrand, nádat het ritueel geslacht was.

De **slachtoffers**, of de **vrede-offers**, waren offers waarbij een dier werd geslacht, en de nieren, het vet, hart en lever werden op het altaar verbrand waarna de borst en rechterschenkel (= tot aan het heupgewricht) aan de priester –Aäron- werd gegeven. De rest werd dan gegeten door de andere aanwezigen. De oudsten van Israël, in dit geval.

Wanneer we zien dat het brengen van een reukoffer, een veel minder belangrijk offer, door de verkeerde mensen –op de verkeerde manier- op een vreselijke manier werd gestraft, hoe kunnen we dan volhouden dat wanneer Jetro dergelijke belangrijke offers, voor het aangezicht van God, kan brengen wanneer hij een afgodendienaar was? Dat gaat er bij mij in elk geval niet in.

De bediening van Jetro was, naar mijn oordeel, dan ook duidelijk een priesterschap voor de Here. En, hij mocht niet alleen geloven dat de Here de God van Hemel en aarde was, het werd ook voor zijn ogen bevestigd toen hij zijn vrouw en kleinkinderen verenigde met zijn schoonzoon.

Tévens was een belangrijke taak in het leven van Jetro geweest: Mozes vertellen over de Here God zodat Mozes toen hij geroepen werd voor zijn taak wist, om het maar eens zo te zeggen, "met wie hij van doen had".

Daarnaast was Jetro voor Mozes een steun in de organisatie van de staatsinrichting, met name de rechtsspraak. En ook hier zien we dat Jetro aan Mozes aanraad te zoeken naar gelovige, betrouwbare, mannen. Jetro was een koning, misschien een stadsvorst. Hij had dan ook ervaring in deze dingen en Mozes nam zijn raad aan. Eeuwenlang was in Israël vervolgens de rechtsspraak op die manier georganiseerd.

Het is ***mijn gedachte*** dat Jetro in de overlevering van de geschiedenissen die door Mozes zijn opgetekend in de eerste vijf boeken, en dan met name Genesis, ook een belangrijke rol heeft gespeeld. Natuurlijk zal ook de mondelinge overlevering van het volk Israël hiermee overeengestemd hebben.

Mozes had nu twee bronnen om uit te putten en te vergelijken: de overleveringen van zijn eigen volk, mondeling of zelfs schriftelijk want men kon in die tijd immers lezen en schrijven, én als bevestiging er van de verhalen die hij van Jetro zal hebben gehoord.

Het getuigenis van Mozes

Het getuigenis van Mozes, aan Jetro, is erg belangrijk. Vandaag de dag hechten mensen niet zoveel waarde meer, zo lijkt het, aan het getuigenis van iemand.. Zelfs niet aan het getuigenis van Mozes én een heel volk dat het kon bevestigen en nog steeds de bevestiging is van de waarheid van wat er in de Bijbel opgetekend is. Ik werd daar recent mee geconfronteerd.

Ik las een gedeelte uit de "Studiebijbel OT", dat niet zolang geleden op internet werd gepubliceerd. In dat gedeelte werd de berg Sinai door een engelse professor, Colin Humphreys, betiteld als een "vulkanische berg" ¹).

Het spreken van de Here God, bij de berg Sinai, werd daar verklaard als "vulkanisch gerommel", een uitbarsting waarbij –gelukkig voor het volk Israël dan maar- de lava ontbrak maar "die is waarschijnlijk aan de andere kant van de berg naar beneden gekomen". De rook en andere verschijnselen zouden ook in deze verklaring passen.

In dat verband werd ook de brandende braamstruik geplaatst. Ik citeer uit de SBOT:

"In het geval de berg Sinai een vulkaan is, is het ook mogelijk te proberen de brandende braamstruik te verklaren: opstijgende gassen in de buurt van een vulkaan kunnen lange tijd branden (dagen of zelfs jaren)."

Ik heb hierover een artikeltje geschreven en binnen 24 uur had ik een reactie van één van de redacteurs van de SBOT. Twee dagen later had ik, via een andere broeder, ook een reactie van de schrijver van het artikel in de SBOT. Hij had het betreffende gedeelte van de professor opgenomen in de studiebijbel. Men was niet zo blij met mijn afkeurende reactie.

Het meest trieste is, dat een dergelijk artikel zonder enig voorbehoud is geplaatst in de **studiebijbel**. Een project dat zo'n goede naam heeft. Bijbels en wetenschappelijk verantwoord, noemen ze dat.

Hoewel de redactie probeert haar verantwoordelijkheid te ontduiken door te stellen dat ze slechts een visie weergeven van een andere geleerde, is het duidelijk dat de visie niet afgewezen werd. De schrijver van het artikel overigens, waarin de visie van Humphreys is opgenomen, is docent aan een zeer bekende en beroemde bijbelschool ....

Waarom besteed ik hier nu aandacht aan? Omdat het **ESSENTIEËL** is voor **ons geloof!** Wanneer het namelijk niet de Here God was geweest die gesproken had tot Mozes, bij de

---

¹ Zie <http://bijbelgetrouw.nl/index.php?itemid=189>

braamstruik aan de voet van de berg Horeb of Sinaï, maar er slechts sprake was van wat ontsnappend gas dat spontaan ontbrande...

Dan **GELOVEN WIJ DUS IN WAT ONTSNAPPEND GAS** ! En niet in de God van Israël die zich daar **MET ZIJN NAAM BEKEND MAAKTE** aan Mozes.

Het was deze openbaring van God die er toe leidde dat Mozes naar zijn volk toeging en ze meenam naar het beloofde land. Vervolgens kwamen zij bij de berg Sinaï (Horeb). Daar openbaarde de Here zich aan het volk, hij **sprak** tot ze. Daar kregen ze de tien geboden. Moeten we **werkelijk** geloven dat het spreken van God niets anders was dan een **vulkaanuitbarsting**?

Wanneer je onderzoek doet naar deze dingen val je van de ene in de andere verbazing. Er zijn tegenwoordig namelijk zelfs "wetenschappers", ongelovige uiteraard, die beweren dat de God van Israël niemand anders was dan een of andere midianitische afgod uit een vruchtbaarheidsrite en dat Mozes deze had leren kennen toen hij bij Jetro was. Om dat te bewijzen verplaatst men even de berg Sinaï naar Timna, waar een Egyptisch-Midianitische nederzetting was gevonden inclusief afgodstempel, dateert de uittocht uit Egypte voor het gemak 3 eeuwen later, enz, enz..

Het lijkt er sterk op dat er **ALLES** aan gedaan wordt het getuigenis van Exodus, het getuigenis van Mozes en het volk Israël, te ontkrachten.

IK BEN

In Exodus 3:14 staat, in het Hebreeuws: "**aeie ashr aeie**".²). "Ik ben die Ik ben" of ook wel vertaald als "Ik zal zijn die ik zijn zal". Het woord "**aeie**" is mogelijk de aanleiding geweest tot de vervorming er van naar "Yahweh". De Here God maakte zich met zijn **NAAM** bekend op deze plaats. In het begin noemde ik al dat dit een **unieke** naam was. Geen enkele God maakte zich bekend onder die naam. Als ze al konden spreken, want de goden van de volken rondom Israël waren beelden die "stom" waren...

Mozes' getuigenis aan Jetro was voor Jetro het bewijs: hier was God aan het werk! De tegenwoordige mens, zelfs wedergeboren Christenen, laten liever hun oor hangen naar zogenaamde "wetenschappelijke verklaringen". Wanneer we echter accepteren dat het niet God was die tot Mozes sprak maar slechts een bijzonder natuurverschijnsel dan accepteren we:

1. dat we in een leugen geloven. Mozes was dan gewoon een grote fantast;
2. dat daarmee ons geloof geen enkele basis heeft.

Niet alleen ons geloof heeft dan geen enkele basis, ook het volk Israël heeft geen bestaansrecht. Immers: dat bestaansrecht is geworteld en verankerd in hun bijzondere roeping, die al begon bij Abraham. En zoals we zagen, riep ook hij de naam van de Here God aan.

Als ons geloof op een leugen gebaseerd is, op de fantasie van een paar Joodse mensen die natuurverschijnselen aanzagen voor het spreken van God, dan zijn wij uitermate zielige mensen die houvast zoeken terwijl het er niet is.

Het is heel belangrijk –naar mijn mening- dat wij ons goed beseffen dat deze aanvallen op het Woord van God, zelfs via de studiebijbel nota bene, niet voor niets zijn. Zou het zo zijn dat God zich niet had geopenbaard aan Mozes dan, nogmaals, geloven wij in een leugen. Dan kan vanaf nu de Bijbel dicht en kunnen we maar beter "ons leven gaan leven" en doen waar we zin in hebben. Dan was ook de Here Jezus slechts een misleid mens en totaal voor niets gestorven....

---

² ook gespeld als "eyeh aser eyeh"

Als we dit soort zogenaamde wetenschap accepteren, die de Bijbel totaal ontkrachten wil, tuinen we met open ogen in de val die de satan heeft gezet.

Het is diep triest te moeten constateren dat ook zich Evangelisch noemende Christenen met deze zaken bezig zijn. Willen we dan écht zo graag serieus worden genomen door de wereld dat we ons eigen geloof gaan verloochenen? Dat we de zogenaamde wijsheid of wetenschap van deze wereld bóven Gods Heilige Woord gaan plaatsen?

➤ **1 Korinthe 1:18-25**

18 Want het woord des kruises is wel voor hen, die verloren gaan, een dwaasheid, maar voor ons, die behouden worden, is het een kracht Gods. 19 Want er staat geschreven: Verderven zal Ik de wijsheid der wijzen, en het verstand der verstandigen zal Ik verdoen. 20 Waar blijft de wijze? Waar de schriftgeleerde? Waar de redetwister van deze tijd? Heeft God niet de wijsheid der wereld tot dwaasheid gemaakt? 21 Want daar de wereld in de wijsheid Gods door haar wijsheid God niet gekend heeft, heeft het Gode behaagd door de dwaasheid der prediking te redden hen, die geloven. 22 Immers, de Joden verlangen tekenen en de Grieken zoeken wijsheid, 23 doch wij prediken een gekruisigde Christus, voor Joden een aanstoot, voor heidenen een dwaasheid, 24 maar voor hen, die geroepen zijn, Joden zowel als Grieken, (prediken wij) Christus, de kracht Gods en de wijsheid Gods. 25 Want het dwaze van God is wijzer dan de mensen en het zwakke van God is sterker dan de mensen.

De Naam van Jezus

In Exodus openbaart de Here God zich onder Zijn eigen, unieke, naam. En Jetro, de Reü-El, de vriend van God, bevestigt dat hij nu wéét dat God boven alle goden is gesteld, dat de Heere groter is dan alle goden. Een prachtig en inspirerend voorbeeld voor ons. We hoeven niet te hopen en gelaten af te wachten of het allemaal wel waar is. Nee, we mogen het **weten** dat het Woord van God waar is! Dat Hij zich daadwerkelijk aan de mens heeft geopenbaard en, in Christus naar ons toegekomen is. Ook aan ons is een **NAAM** geopenbaard. In Romeinen 10:13 staat dat een ieder de de naam van de Here aanroept gered zal worden.

In het hebreeuw wordt de naam van God geschreven met de tekens **hwwhy**. Deze naam komt ook terug in de naam van de Here Jezus. In het hebreuws heet Hij namelijk: **Jehoshua**. Geschreven met de letters die je uitspreekt als **Jah (= God)** en **hosjia (= verlost)**. Jezus betekent dus: "**God verlost**" of "**Verlosser**", Messias.

In deze naam van Jezus zijn wij hier vandaag bij elkaar. God heeft ons ook Zijn naam geopenbaard door Zijn Zoon, **Jehoshua**. Laten we deze naam dan ook in ere houden, deze openbaring en het spreken van Hem door Zijn Woord. Hij leefde, stierf, stond op uit de dood en voer op naar de Hemel. Hij is daar een plaats aan het bereiden voor ons. En we verwachten Hem terug op dezelfde manier als dat Hij is opgevaren.

In het begin zei ik: "Zonder de eerste vijf boeken van Mozes, de Thora, géén zonde maar ook géén Messias!". Immers, er is dan géén zondeval, géén Godsopenbaring en géén Wet die aan het kruis vervuld moest worden... In 1 Korinthe 15:19 zegt Paulus over gelovigen: "Indien wij alleen voor dit leven onze hoop op Christus gebouwd hebben, zijn wij de beklagenswaardigste van alle mensen.". Ik wil u daarom meegeven vandaag: laat u het getuigenis van Mozes, vastgelegd in de Torah, bevestigd door deze bijzondere priester die de Vriend van God werd genoemd, de wortel van het geloof van Israël, uiteindelijk vervuld in de komst en het verzoenend sterven van Christus Jezus **niet afnemen**.

~ Hij komt terug, maranatha! ~